

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОВІТРЯНИХ СИЛ
ІМЕНІ ІВАНА КОЖЕДУБА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
“СТВОРЕННЯ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЯ АВІАЦІЙНОГО
ТРАНСПОРТУ”

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю: 272 Авіаційний транспорт

галузі знань: 27 Транспорт

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Харківського національного університету
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
Голова вченої ради
полковник **Костянтин ВАСЮТА**
(Протокол № .. від “..” 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію з2021 р.

Начальник Харківського національного
університету Повітряних Сил
імені Івана Кожедуба
.....

Наказ від 2021 р. №

Харків
2021

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти Доктор філософії
Галузь знань **27 Транспорт**
Спеціальність **272 Авіаційний транспорт**

Міністерство оборони України

ПОГОДЖЕНО

Директор Департаменту військової освіти, науки
Міністерства оборони України
Заслужений працівник освіти України
доктор технічних наук професор

Володимир МІРНЕНКО

. .

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. АНІПКО Олег Борисович (керівник робочої групи) – Заслужений діяч науки і техніки України, Лауреат державної премії України, доктор технічних наук, професор, професор кафедри інженерно-авіаційного забезпечення Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
2. КОВТОНЮК Ігор Борисович – доктор технічних наук, професор, начальник кафедри інженерно-авіаційного забезпечення Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
3. КАЛКАМАНОВ Салім Аюпович – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційного транспорту Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Рецензія-відгук від Воєнно-наукового управління Генерального штабу Збройних Сил України
2. Рецензія-відгук від воєнно-наукового відділу штабу Командування Повітряних Сил Збройних Сил України
3. Рецензія-відгук від Департаменту військової освіти і науки Міністерства Оборони України

**1. Профіль освітньо-наукової програми
за спеціальністю 272 «Авіаційний транспорт»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, кафедра інженерно-авіаційного забезпечення
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії Доктор філософії за спеціальністю Авіаційний транспорт.
Офіційна назва освітньої програми	Створення та експлуатація авіаційного транспорту
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 43 кредити ЄКТС, термін навчання за освітньою і науковою складовою освітньо-наукової програми – до 4 років
Наявність акредитації	Освітньо-наукова програма акредитується уперше
Цикл/рівень	НРК України - 8 рівень, FQ-EHEA - третій цикл, EQF-LLL - 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня вищої освіти магістр (або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста)
Мова(и) викладання	Державна мова. Англійська та російська для іноземців
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.hups.mil.gov.ua/assets/doc/admissionuniversity/public_hnainformatsiya/opp/16-aviac-transport-2020.pdf
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Метою освітньо-наукової програми є підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють системою знань у галузі транспорту, знайомі з сучасними науковими досягненнями цієї галузі, вміють формулювати, розв'язувати й узагальнювати наукові, науково-практичні та практичні завдання у своїй професійній діяльності.	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь)	Галузь знань: 27 – Транспорт Спеціальність: 272 – Авіаційний транспорт

знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма. Освітньо-наукова програма ґрунтується на результатах сучасних наукових досліджень у сфері авіаційного транспорту. Спрямована на актуальні аспекти спеціальності, в рамках якої можлива подальша наукова та викладацька кар'єра.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Набуття необхідних дослідницьких навиків для наукової кар'єри, викладання спеціальних дисциплін в галузі транспорту. <i>Ключові слова:</i> діагностика стану об'єкту авіаційної техніки, методи дефектації, системи технічного обслуговування, комп'ютеризована система управління технічним обслуговуванням та експлуатацією
Особливості програми	Підготовка докторів філософії за спеціальністю 272 «Авіаційний транспорт» в Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба буде відрізнятися від підготовки подібних в інших закладах вищої освіти за рахунок формування науково-технічного світогляду фахівця, який буде включати обов'язкову тріаду – діагностику стану об'єкту авіаційної техніки, методи дефектації, сучасні технології ремонту та його організацію на підґрунті застосування комп'ютеризованої системи управління технічним обслуговуванням, що забезпечить методологічну підготовку в сфері технічної експлуатації, технологічних та комплексних процесів, акцент у навчальних планах та програмах дисциплін на притаманних для галузі транспорту особливостях. Освітньо-наукова програма забезпечує персональну підготовку здобувачів ступеня доктора філософії для заміщення конкретних посад науково-педагогічних та наукових кадрів з науковим ступенем в університеті, що досягається індивідуальним вибором навчальних дисциплін та формуванням індивідуальної освітньої траєкторії. Здобувач ступеня доктора філософії може обирати дисципліни, які на даний момент не входять до каталогу вибірових дисциплін, але потрібні здобувачу для подальших наукових досліджень. Зміст наукової складової ОНП визначається індивідуальним планом підготовки ад'юнкта (аспіранта).
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштуван-	Для випускників ад'юнктури: науково-педагогічні та наукові посади у вищих військових навчальних закладах,

ня

науково-дослідних установах та органах військового управління.

Для випускників аспірантури: (назви професій згідно Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010)):

1210.1 *Керівники підприємств, установ та організацій

1226 Керівники виробничих підрозділів на транспорті, в складському господарстві та зв'язку

1226.1 Головні фахівці - керівники виробничих підрозділів на транспорті, в складському господарстві та зв'язку

1226.2 Начальники (інші керівники) та майстри виробничих підрозділів на транспорті, в складському господарстві та зв'язку

1226.2 Начальник відділу (авіаційний транспорт)

1227 Керівники виробничих підрозділів у комерційному обслуговуванні

1229.4 Керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання

1237 Керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники

1237.1 Головні фахівці – керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники

1237.2 Начальники (завідувачі) науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники

1238 Керівники проектів та програм

1312 *Керівники малих підприємств без апарату управління у промисловості

1474 Менеджери (управителі) у сфері досліджень та розробок

2149.1 Наукові співробітники (інші галузі інженерної справи)

2149.1 Наукові співробітники (транспорт)

2149.1 Науковий співробітник-консультант (транспорт)

231 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів

2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів

2310.1 Докторант

2310.1 Професори та доценти

2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів

2320 Викладачі середніх навчальних закладів

2351.1 Наукові співробітники (методи навчання)

2359.2 Інші фахівці в галузі навчання

3145 Технічні фахівці, що забезпечують повітряний рух

3152 Інспектори з безпеки руху, охорони праці та якості

3340 Інші фахівці в галузі освіти

3436.1 Помічники керівників підприємств, установ та

	<p>організацій</p> <p>3449 Інші державні інспектори</p> <p>Назви посад відповідно до законів України «Про вищу освіту» від 2014 року та «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 2016 року:</p> <ul style="list-style-type: none"> – декан (начальник) факультету, його заступники, діяльність яких безпосередньо пов'язана з освітнім або науковим процесом; – завідувач (начальник) кафедри; – старший викладач; – завідувач аспірантури, докторантури. – провідний редактор наукового видавництва, періодичного наукового видання; – провідний науковий співробітник; – старший науковий співробітник. <p>Робочі місця в науково-дослідних інститутах НАН України, закладах вищої освіти МОН України, галузевих науково-дослідних інститутах наукових центрах та високотехнологічних компаніях, відповідних департаментах і відділах державних адміністрацій різного рівня.</p>
Подальше навчання	Здобуття наступного наукового ступеня (доктор наук)
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Лекції, практичні заняття, самостійна науково-навчальна робота на основі науково-технічної навчальної літератури та публікацій у фахових періодичних виданнях, консультування із науковим керівником, науково-педагогічною спільнотою, проведення наукового дослідження, підготовка та захист дисертаційної роботи.
Оцінювання	Форми семестрового оцінювання: поточний контроль, екзамени, заліки. Підсумкова атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі транспорту взагалі, та технічної експлуатації повітряних суден зокрема, проводити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке осмислення наявних та створення нових цілісних знань, а також практичне впровадження отриманих результатів
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1 Здатність застосовувати абстрактне мислення, аналіз та синтез, загальнонаукові (філософські) підходи для формування системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору</p> <p>ЗК 2 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з</p>

	<p>різних джерел</p> <p>ЗК 3 Здатність представляти та обговорювати результати своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також в повному обсязі розуміти іншомовні наукові тексти зі спеціальності</p> <p>ЗК 4 Здатність в усній та письмовій формі презентувати результати власного наукового дослідження, застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, організовувати та проводити навчальні заняття, управляти науковими проектами та/або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєструвати права інтелектуальної власності</p> <p>ЗК 5 Здатність здійснювати педагогічну та/або наукову діяльність в вищому навчальному закладі</p> <p>ЗК 6 Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1 Здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері технічної експлуатації повітряних суден</p> <p>ФК 2 Здатність обґрунтовано обирати та використовувати методи та інструменти наукових досліджень у сфері технічної експлуатації повітряних суден</p> <p>ФК 3 Здобуття глибинних знань з технічної експлуатації повітряних суден, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, ретроспективи та сучасного стану наукових знань, критичного аналізу основних концепцій, оволодіння науковою термінологією</p> <p>ФК 4 Набуття універсальних навичок дослідника у сфері складних технічних систем взагалі, та технічної експлуатації повітряних суден зокрема, складання пропозицій щодо перспективних наукових досліджень</p> <p>ФК 5 Здатність спілкуватись з науковою спільнотою з метою презентації результатів наукових досліджень та їх оприлюднення</p> <p>ФК 6 Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері технічної експлуатації повітряних суден</p>
7 – Програмні результати навчання	
ПРН	<p>ПРН 1 Демонструвати філософську і методологічну культуру, науковий і гуманістичний світогляд на основі знань сутності, змісту і теоретико-методологічних засад філософських концепцій науки, головних проблем і принципів теорії пізнання</p> <p>ПРН 2 Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері технічної експлуатації повітряних суден на відповідному фаховому рівні, досягати наукових</p>

	<p>результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики</p> <p>ПРН 3 Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого та системного мислення, відкритості до нових знань, критично оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших</p> <p>ПРН 4 Ініціювати, розробляти та реалізовувати проекти у сфері технічної експлуатації повітряних суден, управляти ними</p> <p>ПРН 5 Володіти вміннями та навичками з питань організації і форм здійснення освітнього процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання навчальних дисциплін</p> <p>ПРН 6 Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкій науковій спільноті та громадськості результати наукових досліджень у сфері технічної експлуатації повітряних суден в усній та письмовій формі</p> <p>ПРН 7 Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі технічної експлуатації повітряних суден та транспорту взагалі</p> <p>ПРН 8 Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми зі спеціальності державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних фахових наукових виданнях</p> <p>ПРН 9 Вміти ідентифікувати наукові та практичні проблеми у галузі знань, глибоко розуміти загальні принципи та методи науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях за спеціальністю підготовки та у викладацькій практиці</p> <p>ПРН 10 Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері технічної експлуатації повітряних суден</p> <p>ПРН 11 Демонструвати прихильність до етичних зобов'язань та етики поведінки в наукових дослідженнях</p>
--	---

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Реалізація програми забезпечується кадрами високої кваліфікації з науковими ступенями та вченими званнями, які мають великий досвід навчально-методичної, науково-дослідної, управлінської та інноваційної роботи за фахом. Викладачі є авторами навчальних посібників, монографій та статей, учасниками вітчизняних та міжнародних наукових конференцій.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальний процес відбувається у аудиторіях та лабораторіях, обладнаних сучасними комп'ютерними засобами, в тому числі мультимедійними та спеціалізованим програмним забезпеченням.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none">1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді.2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю.3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/ видавнича/ атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація).4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Харківським національним університетом Повітряних Сил імені Івана Кожедуба та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Харківським національним університетом Повітряних Сил імені Івана Кожедуба та закладами вищої освіти країн Євросоюзу та США.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На основі договорів (угод) між Харківським національним університетом Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (Інституту цивільної авіації) та закладами вищої освіти іноземних країн.

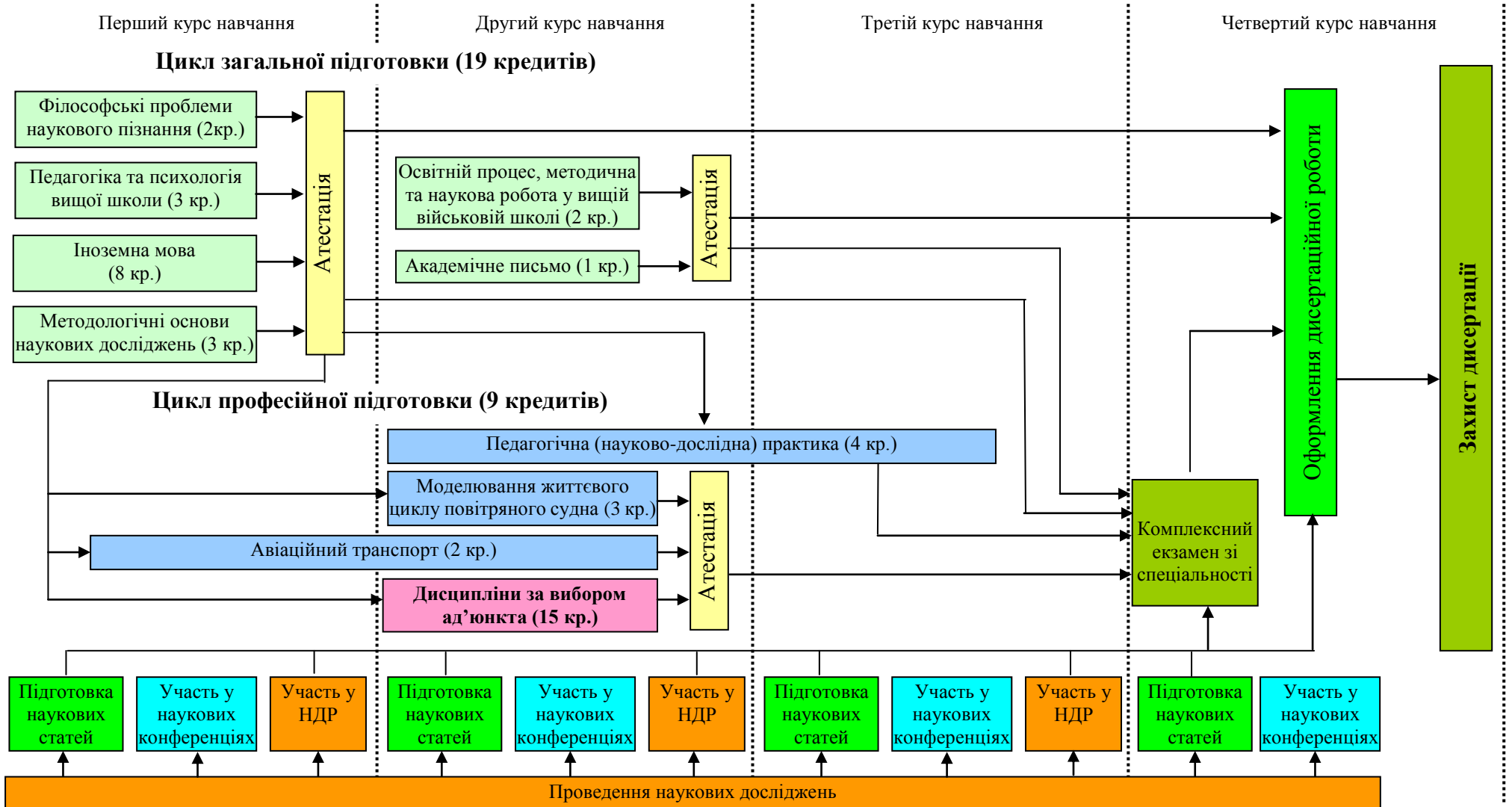
2. Перелік компонент освітньо - наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОНП

Код н/д	Компоненти освітньо- наукової програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
1. Цикл загальної підготовки			
1.1. Перелік навчальних дисциплін гуманітарної та соціально – економічної підготовки			
ОК 1.1.	Філософські проблеми наукового пізнання / Philosophical problems of scientific knowledge	2	Е
ОК 1.2.	Іноземна мова / Foreign Language	8	Е
ОК 1.3.	Педагогіка та психологія вищої школи / Pedagogy and psychology of high school	3	ДЗ
ОК 1.4.	Методологічні основи наукових досліджень / Methodological bases of scientific researches	3	ДЗ
ОК 1.5.	Освітній процес, методична та наукова робота у вищій військовій школі / Educational process, methodical and scientific work in the higher military school	2	ДЗ
ОК 1.6.	Академічне письмо / Academic writing	1	ДЗ
Всього за цикл загальної підготовки		19	
2. Цикл професійної підготовки			
Нормативні навчальні дисципліни, спрямовані на здобуття знань та компетентностей зі спеціальності			
ОК 2.1.	Авіаційний транспорт / Aviation transport	2	ДЗ
ОК 2.2.	Моделювання життєвого циклу повітряного судна / Modulation of aircraft life cycle	3	ДЗ
ОК 2.3.	Педагогічна (науково-дослідна) практика / Pedagogical (scientific) practice	4	ДЗ
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		28	
Вибіркові компоненти ОНП			
Дисципліни за вибором здобувача, спрямовані на здобуття знань та компетентностей зі спеціальності (обираються в обсязі 15 кредитів)			
ВБ 1.1.	Моделювання процесів технічної експлуатації життєвого циклу повітряних суден / Modulation of aircraft life cycle technical operation processes	5	ДЗ
ВБ 1.2.	Ефективність технічної експлуатації повітряних суден та двигунів / Operational efficiency of aircraft and engines	5	ДЗ
ВБ 1.3.	Системи інформаційної підтримки експлуатації повітряних суден та двигунів (СММС) / Information support systems for aircraft and engine operation (СММС)	10	ДЗ
ВБ 1.4.	Інноваційні технології ремонту та діагностики технічного стану повітряних суден / Innovative technologies of repair and diagnostics of technical condition of aircraft	10	ДЗ
Загальний обсяг вибірових компонент:		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		43	

Примітка: Е – екзамен; ДЗ – диференційований залік;

2.2. Структурно-логічна схема
освітньо-наукової програми «Створення та експлуатація авіаційного транспорту»

3. Освітня складова

Загальною характеристикою ОНП є спрямованість на надання ад'юнктам (аспірантам) збалансованої системи знань, яка відповідає поточним і перспективним вимогам промисловості в умовах ринкових відносин.

Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії зі спеціальності 272 Авіаційний транспорт вміщує рекомендований перелік навчальних дисциплін, блоків змістових модулів, мінімальну кількість навчальних годин/кредитів їх вивчення.

Навчальний план підготовки докторів філософії містить дисципліни гуманітарної та соціально – економічної підготовки, цикл дисциплін професійної підготовки, дисципліни за спеціальністю (вибіркові).

Соціально-гуманітарні дисципліни вирішують завдання розвитку у ад'юнктів (аспірантів) широкої ерудиції і культури, формування у них високих громадських та моральних якостей з урахуванням наступної самостійної активної творчої і професійної діяльності.

Фундаментальну підготовку майбутніх докторів філософії забезпечуватимуть дисципліни професійної підготовки, необхідні як для засвоєння фахових дисциплін, так і для наступного саморозвитку і самостійного поглиблення професійних знань.

Дисципліни за спеціальністю (вибіркові) забезпечують необхідний рівень професійної підготовки доктора філософії.

4. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Контроль знань та умінь ад'юнктів та аспірантів здійснюється відповідно планів навчальних дисциплін та індивідуальних планів.

Атестація випускників освітньо-наукової програми «Створення та експлуатація авіаційного транспорту» спеціальності 272 «Авіаційний транспорт» проводиться на підставі публічного захисту наукових результатів отриманих особисто у формі дисертації за спеціальністю та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії із присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії зі спеціальності 272 «Авіаційний транспорт». Атестація здійснюється відкрито і публічно.

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	ОК 1.1.	ОК 1.2.	ОК 1.3.	ОК 1.4.	ОК 1.5.	ОК 1.6.	ОК 2.1.	ОК 2.2.	ОК 2.3.	ВБ 1.1.	ВБ 1.2.	ВБ 1.3.	ВБ 1.4.
ЗК 1	+		+			+							
ЗК 2				+									
ЗК 3		+											
ЗК 4				+									
ЗК 5			+		+				+				
ЗК 6						+							
ФК 1								+		+	+	+	+
ФК 2								+		+	+	+	+
ФК 3							+	+		+	+	+	+
ФК 4								+		+	+	+	+
ФК 5							+	+		+	+	+	+
ФК 6								+		+	+	+	+

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми

	ОК 1.1.	ОК 1.2.	ОК 1.3.	ОК 1.4.	ОК 1.5.	ОК 1.6.	ОК 2.1.	ОК 2.2.	ОК 2.3.	ВБ 1.1.	ВБ 1.2.	ВБ 1.3.	ВБ 1.4.
ПРН 1	+												
ПРН 2							+	+		+	+	+	+
ПРН 3								+		+	+	+	+
ПРН 4								+		+	+	+	+
ПРН 5			+		+				+				
ПРН 6							+	+		+	+	+	+
ПРН 7							+	+		+	+	+	+
ПРН 8		+	+						+				
ПРН 9				+				+		+	+	+	+
ПРН 10								+		+	+	+	+
ПРН 11						+							

7. Наукова (дослідницька) компонента ОНП

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення ад'юнктом (аспірантом) власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним завершеним дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання за спеціальністю 272 Авіаційний транспорт, результати якого характеризуються науковою новизною та практичною цінністю, оприлюднені у відповідних публікаціях та отримані особисто здобувачем.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи ад'юнкта (аспіранта) і є невід'ємною частиною навчального плану ад'юнктури (аспірантури).

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми ад'юнктури (аспірантури) є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах.

Здатність до критичного мислення, зокрема, вміння застосовувати критичне мислення до аналізу результатів власного наукового дослідження, його наукової новизни, теоретичного і практичного значення.

Уміння формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження з нових дослідницьких позицій, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки.

Здатність до участі у міждисциплінарних проєктах та вміння використовувати результати наукових досліджень інших галузей науки для досягнення мети власного наукового дослідження.

Уміння ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень.

Проводити самостійно оригінальні наукові дослідження на актуальні наукові теми, що мають важливе теоретичне та практичне значення.

Уміння кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях та тезах, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.

Здатність професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах для вітчизняного та світового наукового співтовариства.

Уміння працювати з літературними каталогами, базами даних зі спеціальності та наукометричними базами.